

CAOP

Inlichtingen: V. Swens
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878

Telefoonnr.: 070 -376 57 57
E-mailadres: v.swens@caop.nl
Datum: 1 november 2022
0 bijlage(n)
Ons kenmerk SOD/22.0709
Zaaknummer: G.1.01

Verslag van de vergadering van het SOD op dinsdag 11 oktober 2022 van 10.30 tot 13.53 uur in de Baljuwzaal van het CAOP te Den Haag en via MS Teams

Deelnemers:

Van de zijde van Defensie: M. Droste (voorzitter), D. Broman, M. Suwout, W. Schwab, R. van der Kieft, A. Reidstra, C. van Drongelen, J. Bos MST

Van de zijde van de centrales: J. Kropf, S. Hop, J. Schot MST (CCOOP), J. Debie (AC), S. Schuitema (ACOP), R. Pulles (CMHF)

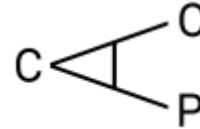
Van de zijde van BZK:

Van de zijde van Financiën (IRF): V. Zanen MST

Van de zijde van het secretariaat: R. Dircke CAOP)

Agenda:

1. Opening, mededeling en vaststellen agenda
2. Vaccinatie COVID-19 inzet Suriname (SOD/22.0565 + 4 bijlagen en SOD/22.0569)
3. Concept Voorlopig Reorganisatieplan Employability Organisatie (cVRP EO) (SOD/22.588 en SOD/22.0592)
4. Rondvraag en sluiting

Agendapunt 1. Opening, mededeling en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 10.37 uur en heet de aanwezigen welkom.

Mededelingen

- De voorzitter kondigt de eventuele deelname van commandeur J. Bos aan via MST
- De voorzitter deelt mede dat de HDP namens de minister zijn werkzaamheden tot nader order heeft neergelegd, hetgeen de reden is dat het voorzitterschap van het SOD door spreker is overgenomen. De plv. Directeur-Generaal Beleid heeft gisteren per brief gemeld dat spreker de rol van HDP zal waarnemen.
- De voorzitter deelt mede dat de Directeur Werkgeverszaken wegens verlof niet aanwezig is.

De heer Kropf wil ten eerste kwijt dat het wat hem betreft niet van belang is dat er deelnemers aan de zijde van Defensie afwezig zijn. Het is aan de voorzitter om het overleg voor te zitten en de mededeling dat er van Defensiezijde mensen niet aanwezig zijn voegt voor spreker niets toe. Ten tweede wenst hij de voorzitter veel plezier en succes in de rol als waarnemend HDP. Spreker hoopt oprecht met de voorzitter als waarnemend HDP wél afspraken te kunnen maken die ook worden nagekomen. Er staan vandaag twee punten op de agenda waarbij dat niet het geval is geweest.

De voorzitter neemt kennis van de mededelingen van de heer Kropf. Hij zal desondanks proberen om inderdaad enig plezier en succes aan de waarneming te beleven en verwacht bij de behandeling van de beide agendapunten duidelijk te maken hoe Defensie omgaat met hetgeen in de brieven van de centrales is geadresseerd.

De agenda wordt zonder verdere opmerkingen vastgesteld.

Agendapunt 2. Vaccinatie COVID-19 inzet Suriname (SOD/22.0565 + 4 bijlagen en SOD/22.0569)

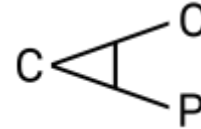
De voorzitter wil voordat hij het woord aan de centrales geeft een inleidende duiding namens de werkgever bieden. Dit omdat hij vindt dat de werkgever daar een rol in heeft, zeker gezien de brieven die de centrales hebben verstuurd.

Voorafgaand aan het nemen van het besluit over vaccinatie met betrekking tot de inzet in Suriname zijn het CEAG en de H-JMED om advies gevraagd. D-DOPS heeft op basis van de adviezen en zes naar voren gebrachte argumenten aan de HDP geadviseerd dat vaccinatie tegen COVID-19 in relatie tot de operatie in Suriname noodzakelijk is. In de aanbiedingsbrief van Defensie is aangegeven dat alleen als er onvoldoende vrijwilligers voor deze missie gevonden zouden worden, overgegaan werd op een aanwijzing met als gevolg een vaccinatieverplichting.

In de missie voor Suriname ging het om een humanitaire missie in het kader van participatie-afspraken tussen Nederland en Suriname. De inzet van Nederland als support was daarbij wenselijk. De veronderstelde noodzaak tot vaccinatie kwam bij deze inzet niet zozeer voort uit een verhoogd risico voor de inzetbaarheid van de krijgsmacht maar voornamelijk uit het risico dat de lokale tandheelkundige patiënten in de betreffende regio in Suriname zouden lopen als zij in aanraking zouden komen met ongevaccineerde en mogelijk besmette hulpverleners. Daar komt bij dat de medische voorzieningen in Suriname niet de therapeutische mogelijkheden bieden die in Nederland gebruikelijk zijn, waarmee de facto een risicoprofiel ontstond van de patiënten die tandheelkundige hulp zouden krijgen.

Zoals de voorzitter zojuist aangaf is de inzet op vrijwillige basis geweest, waarbij het ging om een militaire tandarts en een militaire tandartsassistent. Uiteindelijk is niemand aangewezen voor de mogelijkheid tot een opgelegde verplichte vaccinatie. Dat weet Defensie omdat de kennis over de vrijwilligheid verkregen is op basis van vertrouwen. Er is sprake geweest van een openheid die niet gezocht of gevraagd is en gestand doet aan het medisch geheim dat voor alle partijen essentieel is. Dwang, verplichting of andere bewoordingen van dien aard zijn aldus de voorzitter niet aan de orde.

Alles overziend concludeert de voorzitter dat de inzet in Suriname een humanitaire missie betrof waarbij het verstandig en begrijpelijk was om daarvoor militairen in te zetten die gevaccineerd zijn. Dit gegeven had echter niet

moeten leiden tot een aanwijzingsbesluit voor verplichte vaccinatie. Achteraf gezien is de conclusie dan ook dat het aanwijzingsbesluit voor de inzet in Suriname achterwege had kunnen en moeten blijven omdat er niet gezegd kan worden dat het niet doorgaan van deze missie (of opdracht, taak, inzet) een gevaar zou hebben opgeleverd voor de inzetbaarheid van de krijgsmacht. Bovendien hebben gevaccineerde militairen zich bereid getoond om voor deze opdracht ingezet te worden, waardoor deze niet als een echte militaire operatie gekwalificeerd kan worden. Dat versterkt in essentie dat het aanwijzingsbesluit nog minder voor de hand liggend was en niet genomen had moeten worden.

De voorzitter hoopt met deze inleidende duiding van werkgeverszijde de door de centrales gewenste helderheid en duidelijkheid te hebben kunnen bieden. Hij voegt toe dat vandaag, 11-10-2022, ook de Commissie Deskundigen Immunisatie Militairen (CDIM) bijeenkomt die zich over de betreffende thema's buigt. Spreker hoopt de centrales zo spoedig mogelijk het advies van de CDIM in deze te kunnen doorgeven. Vooruitlopend op het formele stuk is de voorzitter van zins om dit advies bij gelegenheid reeds informeel met de centrales te delen.

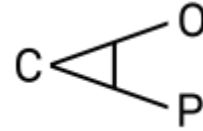
De heer Kropf is verbaasd over het verhaal van de voorzitter, die de duiding van een 'missie' geeft. Het betreft geen missie, maar het gaat hier om twee medische zorgverleners in dienst van Defensie die toevallig militairen zijn en in een grote groep van ook burgertandartsen werken. Zij verlenen tandheelkundige zorg in een tandartsenkliniek in Apura. Dat is een TTW, de reguliere werkzaamheden worden op een andere locatie verricht en dat gebeurt wel vaker. Spreker ageert tegen de uitspraak van de voorzitter dat het besluit niet genomen had *moeten* worden, hij vindt dat het besluit niet genomen had *mogen* worden. De voorzitter heeft gemeend de grondwettelijke integriteit van het menselijk lichaam te ontnemen op basis van een regeling die daartoe de bevoegdheid niet geeft. Zoals al vaker aangegeven vinden de centrales dat Defensie veel te lichtvaardig omgaat met deze schending van de lichamelijke integriteit die in de Grondwet is belegd. Dat is een groot punt van zorg.

De voorzitter noemde verder dat militairen op basis van vertrouwen hebben aangegeven of zij gevaccineerd zijn of niet. Als zij dat al verteld hebben, mag de werkgever dit op geen enkele wijze bijhouden of registreren. Het feit dat dit in een brief wordt vermeld en in deze vergadering wordt verteld is een schending van het medisch geheim aldus de heer Kropf. Het is verboden om deze informatie te kennen, laat staan te registreren. Het verhaal dat alweer wordt verteld van "we hebben het goed bedoeld, maar we hebben het niet geweten" is een verhaal dat spreker inzake dit dossier al veel en veel te vaak heeft gehoord. In de tweede termijn zal hij aan de hand van de stukken exact nog aangeven waar de werkgever –naast de zaken die zojuist zijn benoemd- structureel de afspraken schendt die in het SOD van 11-07-2022 zijn gemaakt, om elkaar vroegtijdig te informeren, gezamenlijk tot een standpunt te komen en medisch onderbouwde adviezen te leveren waarin de adviezen van de operationele dienst niet vermengen met de adviezen van de medische dienst. Tijdigheid van informeren betekent volgens de heer Kropf niet dat de centrales op vrijdagmiddag na 'close of business' stukken krijgen met een digitaal drukmiddel om vóór maandag 12.00 uur te reageren, om vervolgens te constateren dat het stuk die maandag om 11.15 uur door de werkgever ondertekend en wel formeel is aangeboden. Dat heet niet tijdig informeren maar respectloos handelen in de richting van de sociale partners.

De heer Debie wil graag een perceptie van de voorzitter van de afspraken die op 19-04-2022 en 11-07-2022 zijn gemaakt. De reden is dat hij wil zekerstellen dat de afspraken zoals deze zijn gemaakt op een gelijke manier door de werkgever begrepen en uitgelegd worden en er dus geen afwijkingen ten aanzien van de gemaakte afspraken kunnen plaatsvinden. Daarnaast heeft spreker net als de heer Kropf een opmerking over het gebruik van het woord 'missie'. Dat moet namelijk wel de lading dekken en het lijkt hem zinvol om over de definitie van een missie met elkaar de discussie aan te gaan. Op het moment dat er formeel gezien van een missie sprake is kunnen daar zaken als VVHO aan gekoppeld worden. Ten aanzien van de tijdigheid van informeren vindt de heer Debie het niet alleen belangrijk hoe dat naar de centrales toe wordt gehanteerd, maar de medewerkers zelf moeten eveneens vroegtijdig geïnformeerd worden zodat zij een besluit kunnen nemen om wel of niet gevaccineerd te worden. In het kader van inzet gaat het om 5 weken van tevoren en in het geval van oefenen is er soms wel een reactietijd van maanden, dan wel zijn deze in een jaarprogramma van de eenheden opgenomen. Op die manier is er voor de organisatie ook voldoende ruimte om tijdig tot besluitvorming over vaccinatie te komen.

De heer Schuitema vindt het goed dat de voorzitter uitgebreid reflecteert en raadt hem aan dat gedurende de vergadering te blijven doen, onder meer ten aanzien van hetgeen de heer Kropf in de tweede termijn naar voren zal

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

brengen. Ook spreker maakt zich zorgen over het gemak waarmee Defensie de regelingen aan zijn laars lapt en zich feitelijk niet aan de wet en de Grondwet houdt. Hij is benieuwd wat de werkgever gaat doen om te voorkomen dat partijen binnenkort weer in een SOD bijeen moeten komen.

De heer Pulles sluit zich aan bij de opmerkingen van voorgaande sprekers en ook hij maakt zich oprecht zorgen over het niet nakomen van de gemaakte afspraken door Defensie. Eén van de belangrijkste vertrekredenen voor het personeel is nog steeds de wijze waarop Defensie bestuurd wordt. De voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van de werkgever is serieus in het geding en spreker denkt dat het hard nodig is om daaraan te werken, mede gezien de huidige ontwikkelingen op personeelsgebied. Het vertrouwen tussen de sociale partners dient ook verbeterd te worden omdat er de komende tijd heel veel moet gebeuren en er veelvuldig gezamenlijk opgetreden zal worden. Dit soort situaties, de handelwijze van werkgever rond vaccinaties, helpen daar dan niet bij. De heer Pulles is eveneens benieuwd welke maatregelen worden getroffen om deze te voorkomen maar ook of er maatregelen getroffen worden tegen degenen die willens en wetens de regelingen overtreden.

De voorzitter heeft de vier centrales een aantal zaken naar voren horen brengen die hij van tevoren ook verwachtte. In de inleiding heeft spreker reeds meegegeven dat de werkgever nu tot een andere conclusie over het aanwijzingsbesluit is gekomen dan destijds. Hij realiseert zich terdege dat het aanwijzingsbesluit is genomen op basis van informatie die er zoals de centrales hebben aangegeven echt anders uit had moeten zien. De voorzitter wil de vergadering kort schorsen om de reactie aan de centrales goed voor te kunnen bereiden en ervoor te zorgen dat alle zaken die zij hebben aangegeven zo zuiver en compleet mogelijk beantwoord worden.

* SCHORSING OP VERZOEK DEFENSIE 11.00 - 11.20 UUR *

De voorzitter heeft in zijn introductie getracht om pro-actief aan te geven wat de conclusie aan de zijde van Defensie is op basis van de brieven die de centrales hebben verstuurd. Hij heeft de vergadering daarna geschorst om zo zuiver mogelijk in te kunnen gaan op de thema's die door de centrales naar voren zijn gebracht.

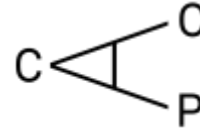
Het lijkt hem handig om als eerste op de basis van de op 19-04-2022 en 11-07-2022 gemaakte afspraken in te gaan. Zoals het goed overleg tussen sociale partners betaamt denkt hij dat het zinvol is om daar nog eens helderheid over te bieden omdat de centrales het vermoeden hebben dat de werkgever niet correct met de afspraken is omgegaan. Hij verwijst naar de brief van de CCOOP van 23-08-2022 waarin de gemaakte afspraken zijn verwoord, namelijk dat er een nieuw toetsingskader komt en voorgenomen besluiten vooraf met de centrales worden gedeeld. Daarmee zou aan de centrales de kans geboden worden om input te leveren die de werkgever vervolgens kan meenemen in de besluitvorming. Dat kan evenwel betekenen dat bij de vele inzetten, missies, of welke woordkeuze sociale partners ook zullen overeenkomen, er niet altijd veel tijd is om dat te doen. Als er vooraf input door de centrales geleverd wordt, ook al is dat op een hele korte termijn, zou Defensie eraan moeten hechten deze input mee te wegen zodat niet alleen het proces op orde is maar het ook de kwaliteit van de toetsing ten goede komt.

Verder is er nu een tijdelijke regeling die eind van dit jaar afloopt en die wellicht verlengd of aangepast moet worden. De voorzitter heeft reeds gemeld dat de CDIM vandaag voor een bespreking bijeenkomt. De uitkomst van dit gesprek wil spreker graag gezamenlijk beschouwen, waarbij de eerste briefing hopelijk deze week nog zal plaatsvinden. Het advies dat de CDIM aansluitend schriftelijk levert zal direct na ontvangst ervan met de centrales gedeeld worden. Hierbij zal in beschouwing genomen worden dat de situatie ten opzichte van de periode van totstandkoming van de tijdelijke regeling inmiddels is gewijzigd.

Met betrekking tot het elkaar als sociale partners serieus nemen wil de voorzitter benadrukken dat er naast de verplichting tot overleg ook eenvoudigweg een streven bij de werkgever is om met elkaar tot overeenstemming te komen, vanuit de overtuiging dat de input van de centrales van waarde kan zijn om de besluitvorming tot een betere kwaliteit te leiden.

De heer Debie reageert op de door de voorzitter benoemde tijdigheid van informeren en wijst op de termijn van minimaal 5 weken voorafgaand, zoals in de tijdelijke regeling is bepaald. De voorzitter beaamt dat de termijn van 5 weken is gesteld en geeft aan dat deze voor de inwerktijd van de vaccinatie staat. Waar spreker echter naar verwees is de besluitvorming –een ander onderwerp dan die 5 weken- waarbij het soms voorkomt dat een zeer korte termijn

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

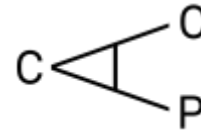
van toepassing is en een risicoafweging moet plaatsvinden voor bijvoorbeeld de volgende dag. De 5 weken inwerktijd van het vaccin blijft dezelfde, maar dat is toch iets anders dan de tijd voor de besluitvorming. Volgens de heer Debie betekent dat wel dat de krijgsmacht attent moet zijn op het tijdig starten van het besluitvormingstraject, om te voorkomen dat een mogelijke vaccinatieverplichting bijvoorbeeld een week van tevoren wordt opgebracht. Daar zal iedereen binnen de krijgsmacht dan ook heel duidelijk op gewezen moeten worden. De voorzitter meent dat alle partijen baat hebben bij een zo zuiver mogelijk besluitvormingsproces, om de kwaliteit in het proces dat tot dat besluit leidt zo goed mogelijk te kunnen borgen. Hij heeft daarom het liefst zo lang mogelijke termijnen om de input van de centrales mee te nemen en de veiligheid en bescherming van het personeel te vergroten. Hij wil slechts aangeven dat er soms spoedgevallen kunnen zijn, waarbij Defensie zich niet aan de ideale tijdigheid kan houden. Het spoedgeval mag echter niet het gevolg zijn van slechte planning van personeel of besluitvorming. De heer Debie vult hierop aan dat ook nalatigheid of onwil niet de reden mag zijn. De voorzitter heeft willen onderstrepen dat de werkgever er niet naar streeft om de centrales zo laat mogelijk te informeren omdat het proces of de kwaliteit van de besluitvorming aan de zijde van Defensie onvoldoende scherp zou zijn.

De heer Kropf heeft een déjà vu, omdat net als in de adviezen van het CEAG wordt gezegd: “het kan..., we denken..., we willen..., in de toekomst...”, enzovoort. Het gaat hier om operatie Gran Matie, dat al lange tijd in de operationele jaarplanning staat en maanden van tevoren bekend is geweest. Spreker is het niet eens met de volgorde die de voorzitter aangaf ten aanzien van het vragen van advies aan H-JMED en het CEAG. H-JMED heeft het CEAG om een specifiek landenadvies gevraagd en dat is op 29-08-2022 ondertekend. De PD-DOPS geeft aan dat het een missie is, hetgeen aldus de heer Kropf klinkklare onzin is, en heeft de voorzitter op 07-09-2022 een mail gestuurd. Toch presteert deze het om dit tot 16-09-2022 achter de hand te houden. Dat er soms haast geboden is zoals eerder werd aangegeven is niet aan de orde in deze situatie. Hoewel de afspraken die door de voorzitter worden weergegeven er al lagen -waarbij spreker er overigens nog een aantal mist die hij zo nog zal aanvullen- is de informatie simpelweg achtergehouden tot na ‘close of business’ op 16-09-2022. Vervolgens zegt de werkgever de maandag daarop wellicht vrijwilligers te hebben en anders verplicht te gaan vaccineren. Dat komt goed uit op de dag van vertrek naar Suriname, voor een tijdelijke tewerkstelling van maar liefst een hele week. Waar de termijn van 5 weken vandaan komt weet de voorzitter volgens spreker net zo goed als de centrales dat weten: dit heeft te maken met de 3 weken die tussen de prikken in zitten en vervolgens 2 weken om het lichaam te laten wennen. De heer Kropf vermoedt dat het dus ook niet veel nut heeft om de mensen op de dag dat zij vertrekken te vaccineren -los van de vraag of de militair lichte dienst heeft na een vaccinatie en niet mag vliegen- en om daarbij te beweren dat het goed zou zijn voor de lokale populatie. Er heeft in juni een jungletraining in Suriname plaatsgehad met 100-150 militairen waarbij er geen enkele reden tot vaccinatie bestond. Nu worden een tandarts en een tandartsassistent als onderdeel van een grote internationale steunverlening -lang van tevoren bekend- naar Suriname gestuurd en dan wordt gezegd dat er zich misschien een situatie voordoet waarin haast geboden is. Als dit al de handelingen zijn in een situatie die duidelijk en planbaar is, maakt spreker zich toch ernstige zorgen wanneer er wel echt sprake zal zijn van spoed.

Wat de voorzitter betreft kan er in de tijdslijnen die gevolgd zijn best een keer sprake zijn van spoed maar in het geval van Suriname is dat schijnbaar niet aan de orde geweest. De heer Kropf gaf aan dat er op 29-08-2022 al duidelijkheid bestond en op vrijdag 16-09-2022 om 18.16 uur zijn de centrales in de gelegenheid gesteld om te reageren. Het betrof een zeer korte reactietermijn, namelijk vóór 12.00 uur op maandag 19-09-2022. Het besluit is voor het aflopen van die reactietermijn -en daarmee dus te vroeg- ondertekend. Dat is aldus de voorzitter inderdaad geen goed proces waarbij van de spoed zoals hij in het antwoord aan de heer Debie omschreef geen sprake was. Hij beaamt dat Defensie het proces niet op orde had en dat dat iets anders is dan de spoed waar hij het in het antwoord aan de heer Debie aan refereerde.

Verder is aangegeven dat de duiding ‘missie’ niet correct is. In zijn introductie heeft de voorzitter ook aangegeven dat het geen missie is maar een dienstverrichting, als gevolg waarvan hij nu bevestigt dat het aanwijzingsbesluit niet genomen had *mogen* worden zoals door de heer Kropf al werd gesteld. De heer Kropf concludeert hierop dat het om een onbevoegd genomen besluit gaat en neemt aan dat de voorzitter het daarmee eens is. Spreker wil ook even terugkomen op wat hij eerder bedoelde aan te geven met betrekking tot spoed: als er daadwerkelijk sprake is van spoed, zou de medische afweging minder relevant zijn en wordt er een puur operationele afweging gemaakt. Als er echt sprake is van spoed worden militairen gestuurd zonder af te wachten of er een vaccinatieplicht komt en is Defensie zich ervan bewust dat een deel wel en een deel niet gevaccineerd is. Er wordt wat spreker betreft een doelredentatie gebruikt om te rechtvaardigen waarom een tandarts en een tandartsassistent verplicht gevaccineerd

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

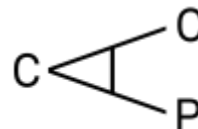

zouden moeten worden. Als het proces al niet goed geregeld is voor situaties die geheel volgens planning verlopen, dan wil spreker er niet aan denken wat er gebeurt als er echt spoed is.

De voorzitter wil zich niet schikken in de term doelredentatie omdat hij dat zo niet voelt. Hij is het er wel mee eens dat de besluitvorming en het besluit niet pasten bij hoe Defensie dat had willen en moeten doen. Hij meent te hebben aangegeven dat het om een dienstverrichting ging en niet om een missie. De heer Kropf heeft een aantal nadere duidingen, onderstrepingen en geel gemarkeerde zinsneden gebruikt die volgens de voorzitter terecht zijn en aantonen dat er in dit geval van een andere spoed sprake was dan in het antwoord aan de heer Debie bedoeld werd. Het proces is niet goed doorlopen en wellicht is het ook niet de eerste keer dat dat gebeurt. Defensie zal hierin verbetering laten zien.

De voorzitter wil nog ingaan op hetgeen de heer Kropf zei over het schenden van het medisch geheim. Spreker is van mening dat daar geen sprake van is omdat de informatie verkregen is op basis van beschikbaarstelling en vertrouwen. Er is niet naar informatie gevraagd, noch is er informatie geregistreerd of gecontroleerd en daarom is de voorzitter van mening dat er geen schending van het medisch geheim heeft plaatsgehad. De werkgever hecht eraan dat het medisch geheim ook werkelijk een medisch geheim is, maar als spreker nu zou aangeven dat hij last heeft van een hernia ziet hij het als een eigen keuze om dat in te vullen. De heer Kropf is het hier volstrekt niet mee eens en zegt dat de AVG er duidelijk in is dat de werkgever dergelijke zaken op geen enkele wijze mag registreren. Op het moment dat in een brief van de werkgever staat dat er twee medewerkers zijn die vrijwillig kenbaar hebben gemaakt dat zij zijn gevaccineerd, geldt dat als registreren en informeren. Wanneer de voorzitter er zelf voor kiest te delen dat hij last heeft van een hernia betekent dat nog niet dat spreker deze informatie daarna wereldkundig mag maken. Als een medewerker spontaan aan de werkgever laat weten dat hij of zij gevaccineerd is, dan moet dit bij de werkgever het ene oor in en het andere oor uit gaan. Het mag niet worden geregistreerd.

De heer Schwab licht toe dat er voorwaarden aan een dienstverrichting in het buitenland kunnen worden gesteld, zoals een paspoort of een vaccinatie. Als een medewerker aangeeft aan de voorwaarden te voldoen controleert de werkgever niet of dat klopt. De werkgever gaat er op basis van vertrouwen vanuit dat de medewerker aan de vereisten voldoet, dat wordt niet geregistreerd. De heer Kropf stelt twee problemen vast: ten eerste behoort ook de vaccinatiestatus voor niet-COVID tot het medisch geheim en zouden leidinggevenden deze niet uit Peoplesoft mogen halen, hetgeen volgens hem nog steeds gebeurt. Dat een leidinggevende kan afleiden of een medewerker buiten COVID om al dan niet gevaccineerd is, is volgens spreker in strijd met de AVG en met het medisch geheim. De brief van Defensie zegt echter iets anders, namelijk dat de medewerkers weten dat ze gevaccineerd moeten zijn terwijl de afspraak is dat daar niet naar gevraagd mag worden. Volgens de heer Schwab wordt er ook niet naar gevraagd maar daar is de heer Kropf het niet mee eens. Er wordt impliciet gemeld dat de medewerker aan de bepaalde eisen inclusief vaccinatie moet voldoen want anders mag hij of zij zich niet aanmelden. De militair is op basis van alle regelgeving met betrekking tot militairen verplicht om eerlijk antwoord te geven en op het moment dat hij of zij dat doet, heeft de werkgever dus gevraagd of de medewerker gevaccineerd is of niet. Daarmee schendt de werkgever de gemaakte afspraken; de informatie is medisch geheim en er mag op geen enkele wijze aan militairen naar de vaccinatiestatus gevraagd worden. Vragen of de medewerker aan de voorwaarden voldoet is impliciet vragen of de medewerker gevaccineerd is of niet. De heer Schwab nuanceert dat de dokter wél mag vragen of iemand gevaccineerd is of niet, waarop de heer Kropf erop wijst dat in geval van een *inzet* alléén een vraag door de commandant gesteld mag worden over de *inzetgeschiktheid* van een medewerker. In dit geval kan de dokter geen antwoord geven ten aanzien van de inzetgeschiktheid omdat dat niet relevant is voor een tijdelijke tewerkstelling waarbij een tandarts werkzaamheden verricht op een andere plek. Er is namelijk geen vaccinatieplicht. In dit geval was de vraag echter zelfs reeds gesteld voordat het besluit genomen was. Er staat immers expliciet in de stukken dat er een inventarisatie is gedaan onder de vrijwilligers en die weten dat vaccinatie verplicht is. De heer Kropf rept andermaal van een doelredentatie, omdat er vóórdat het besluit genomen was al een inventarisatie is gedaan waarbij is aangegeven dat vaccinatie verplicht zou zijn. Op het moment dat inzet alleen goedgekeurd kan worden als iemand is gevaccineerd dan is er dus gevraagd naar de vaccinatiestatus. De afspraken hierover zijn dat dit behoort tot het medisch geheim, wat altijd via de dokter moet lopen en wat in dit geval niet is gebeurd. Bovendien mag een militair op geen enkele wijze gevraagd worden naar de vaccinatiestatus. De reden daarvoor is dat militairen geen reguliere werknemers zijn, voor militairen gelden zoals bekend andere spelregels. Deze bepalen onder meer dat elk verzoek van een militaire meerdere dient te worden opgevat als een militair bevel. Als aan de militair wordt gevraagd of deze

wil vertellen wat zijn of haar vaccinatiestatus is, is er dan ook maar één antwoord mogelijk. De heer Debie vult aan dat het enige dat in een dergelijke situatie gevraagd kan worden is of de militair een inzetbeperking heeft.

De heer Schwab vindt dat het vragen naar de vaccinatiestatus door de heer Kropf nu wel erg ver wordt opgerekt. De heer Kropf reageert dat hij dan waarschijnlijk andere stukken voor de vergadering heeft ontvangen dan de heer Schwab. De heer Schwab zegt dat reeds is vastgesteld dat het betreffende aanwijzingsbesluit niet op de juiste gronden is genomen. Spreker doelt nu op 'in algemene zin' en niet specifiek op die brief. De heer Debie wil in lijn met de eerdere vraag van de heer Schuitema richten op hoe een dergelijke situatie in de toekomst voorkomen wordt. Om ervoor te zorgen dat een besluit –gelet op de wetgeving- op de juiste gronden genomen wordt kan gevraagd worden of iemand een inzetbeperking heeft of niet. Wat deze beperking precies inhoudt maakt onderdeel uit van het medisch geheim en daar krijgt de commandant dus geen antwoord op. De heer Kropf voegt toe dat de vraag of een militair een inzetbeperking heeft uitsluitend aan het eerstelijns gezondheidsbedrijf gesteld mag worden en nooit aan de militair zelf. De heer Schwab bevestigt dat de commandant, zodra deze de militair wil meenemen, aan de dokter vraagt of de militair een inzetbeperking heeft. Wat de inzetbeperking inhoudt –of dat een gebroken been, een hernia of het ontbreken van een vaccinatie is- gaat de commandant niet aan.

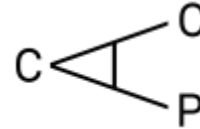
De voorzitter dankt de centrales en de heer Schwab voor de nadere duiding. Hij vat samen dat de enige vraag die gesteld kan worden de vraag aan de medicus is, of betrokkene wel of geen inzetbeperking heeft. Het antwoord daarop is ja of nee, over de aard van de inzetbeperking blijft de commandant in het ongewisse omdat dat de kern is van het medisch geheim dat geïsoleerd wordt.

Spreker heeft de te treffen maatregelen waar de heren Schuitema en Pulles naar vroegen gaande de bespreking al benoemd maar hij zal deze herhalen. Om te voorkomen dat een dergelijke situatie zich in de toekomst nog eens voordoet wordt het toetsingskader beschouwd, zal er vooraf serieus overleg gevoerd worden waarbij partijen kijken naar een reële reactietermijn en streven naar een proces waarbij de kwaliteit van het uiteindelijke advies met alle input serieus wordt meegewogen en er niet onder de noemer van een 'spoedje' gauw doorheen gedrukt wordt. De voorzitter gaat ervan uit hiermee voldoende te hebben gehandeld wat Defensie eraan gaat doen om herhaling te voorkomen en welke maatregelen er genomen zullen worden. Hij benadrukt dat het niet de bedoeling is te gemakkelijk te proberen weg te blijven van wettelijke of zelfs grondwettelijke regelingen.

De heer Schuitema heeft inderdaad gevraagd naar de maatregelen die genomen worden om te voorkomen dat er binnenkort weer een extra (COVID-) SOD zal zijn. Het enige dat hij de voorzitter heeft horen zeggen is in feite een herbevestiging van de reeds gemaakte afspraken. Deze herbevestiging is eerder ook onvoldoende gebleken en spreker moet schijnbaar maar vertrouwen hebben dat het nu wel voldoende zal zijn. Dat vertrouwen heeft hij echter niet en hij is nu vooral benieuwd naar wat de consequenties zijn op het moment dat het weer fout gaat. Er ontstaat een tendens dat het makkelijker lijkt om achteraf excuses te bieden dan om vooraf toestemming te verkrijgen. Dat is met deze vaccinatie in ieder geval ook weer gebeurd. Als de centrales serieus waren genomen, dan zou direct gezien moeten zijn dat het besluit op onjuiste gronden is genomen. Wederom beloven dat het in de toekomst beter zal worden biedt ook geen vertrouwen want het is niet de eerste keer dat het SOD voor dit onderwerp bijeenkomt. De heer Schuitema wil dus geen beloftes meer, maar wil weten wat de consequenties zijn als het nog een keer zowel wetgeving als de Grondwet door de werkgever terzijde geschoven worden.

De heer Kropf wil zoals eerder aangekondigd de in het SOD van 11-07-2022 gemaakte afspraken nog eens benoemen. Hij heeft de voorzitter er weliswaar een paar horen noemen, maar er zijn er meer en spreker somt deze op vanuit het verslag en de actiepuntenlijst bij de betreffende vergadering:

1. De voorzitter wilde graag toe naar een zeer overzichtelijk proces zodat degene die uiteindelijk de integrale afweging moet maken (de voorzitter zelf) heldere en herkenbare adviezen ontvangt vanuit de operationele, de medische en de bedrijfsvoeringkant die op zichzelf gewogen kunnen worden en ook niet uitwisselbaar en onderling beïnvloedbaar zijn.
2. Inzake eerdere en toekomstige verplichtingen tot vaccineren dienen de adviezen regelmatig te worden herijkt en afhankelijk van deze adviezen kunnen verplichte vaccinaties opnieuw beschouwd worden.
3. De voorzitter zou het CEAG vragen om toekomstige adviezen te voorzien van een medische onderbouwing waaruit blijkt hoe groot het risico is dat niet-gevacineerden in betreffend uitzendgebied ziek worden of hoe groot het risico is dat dat een negatieve invloed heeft op de inzetbaarheid van de krijgsmacht.

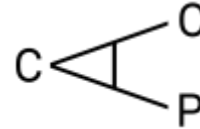
4. De voorzitter zou de CDIM en het CEAG vragen naar wat zij zien als een realistische termijn om de adviezen ten aanzien van COVID-vaccinatie te herijken. De centrales wensten de herijking op de kortst mogelijke termijn te doen plaatsvinden. In verband met het naderende zomerreces zou de voorzitter de centrales schriftelijk op de hoogte houden, om te voorkomen dat zij pas in het SOD na het zomerreces hierover worden geïnformeerd.
5. De voorzitter zou ten behoeve van de prioriteitstelling van onderwerpen nagaan wat de implicaties zijn van een evaluatie van de WIM en RIM. De voorzitter had het zojuist over een CDIM-advies dat vandaag uitgebracht zou worden, maar de centrales weten niet op welke vraag dat advies gebaseerd zou moeten zijn.
6. Er zou geïnvesteerd blijven worden in de manier waarop het overleg met elkaar gevoerd wordt en waarop conclusies tot stand komen, waarbij het wenselijk is dat sociale partners altijd tot dezelfde gedeelde conclusies komen. In dit verband zou gezamenlijk geconcludeerd kunnen zijn dat de vaccinatieverplichting wel of niet aan de orde is of zal zijn. De heer Kropf heeft ter vergadering op 11-07-2022 vervolgens nog een opmerking over het overeenstemmingsvereiste gemaakt, hierover is in het verslag opgenomen: "Los van het feit of er sprake is van advies- of overeenstemmingsplicht ziet de voorzitter het zelf als een opdracht om ervoor te zorgen dat sociale partners op voornoemde manier tot een resultaat kunnen komen."

Het is vooral ten aanzien van dit laatste punt waar het volgens de heer Kropf fout gaat. Geconstateerd is dat er op 29-08-2022 al stukken heen en weer gingen over voorliggend dossier en als er dan tot 16-09-2022 wordt gewacht, worden volgens spreker alle gemaakte afspraken geschonden. Er is volgens hem niet eens een bedoeling bij de werkgever geweest om invulling aan de gemaakte afspraken te geven. Hij benadrukt bij herhaling dat er in een geval van echte spoed en overmacht vanzelfsprekend op een andere wijze door de centrales naar gekeken zal worden, maar er is vastgesteld dat daarvan in dit geval geen sprake was. De centrales hebben in de ochtend van 16-09-2022 een stuk verwacht dat vervolgens pas om 18.16 uur is ontvangen, voorzien van een reactietermijn tot maandag 12.00 uur. Daarna hebben de centrales moeten concluderen dat er letterlijk niets gedaan is met hun adviezen omdat de brief al getekend was voordat de centrales de mail ontvingen waarin hun reactie werd gevraagd. Dat is aldus de heer Kropf niets meer of minder dan een keuze die de werkgever maakt.

De voorzitter reageert dat de heer Kropf nu een andere aanvliegroute voor dezelfde eindbestemming neemt. Het punt van het overzichtelijke proces met betrekking tot de adviezen meent spreker te hebben geadresseerd, weliswaar misschien in andere bewoordingen. Het herijken van eerdere adviezen is inderdaad afgesproken en spreker veronderstelt dat dat ook gebeurt. Desgevraagd door de voorzitter licht de heer Riedstra toe dat de herijking van de adviezen volgens C-CEAG in week 36 afgerond zou zijn. Spreker heeft dit gecontroleerd en vastgesteld dat de herijking voor het grootste gedeelte van de adviezen is afgerond en voor een klein aantal nog niet. De heer Kropf zegt dit geweldig te vinden, maar het heeft niets te maken met de gemaakte afspraak. De afspraak was namelijk dat de centrales gedurende het zomerreces te horen zouden krijgen wanneer de herijking kon worden afgerond, zodat zij niet tot het SOD van 29-08-2022 zouden moeten wachten op die informatie. Week 36 is overigens de week van 05-09-2022 en vraagt zich af of de heer Riedstra misschien week 36 van het volgend jaar bedoelt.

De heer Debie heeft nog een andere vraag. In het SOD van 11-07-2022 is tevens door de voorzitter toegezegd dat de CDIM zou worden gevraagd aan welke medische criteria een CEAG-advies zou moeten voldoen. Spreker hoopt dat deze vraag in ieder geval wel bij de CDIM is neergelegd om er een antwoord op te formuleren. De voorzitter kan bevestigen dat deze vraag, conform de gemaakte afspraak, bij de CDIM is neergelegd. De voorzitter vraagt de heer Riedstra terug te komen op de afronding van de herijking van de adviezen in week 36. De heer Riedstra bevestigt dat tijdens het zomerreces aan het CEAG is gevraagd wanneer de herziening van de adviezen afgerond konden zijn, maar spreker begrijpt dat daarover geen brief aan de centrales is gestuurd. Het CEAG heeft aangegeven dat de adviezen in de afgelopen week 36 vrijwel allemaal zouden zijn herzien. De heer Kropf moet vaststellen dat de voorzitter dan al 4 weken in gebreke blijft, want er is met de centrales afgesproken dat zodra er stukken binnen zijn deze transparant met de centrales zouden worden gedeeld. Als de herziene adviezen in week 36 zijn binnengekomen moet het volgens spreker mogelijk zijn om deze in week 37 aan de centrales aan te bieden. Dat is de week van 12-09-2022 en dat is 4 weken geleden. De heer Kropf wil een toezegging van de voorzitter dat de herziene landenadviezen deze week nog aan de centrales worden aangeboden. De voorzitter denkt dat de heer Kropf gelijk heeft dat de werkgever had moeten reageren maar vermoedt dat aanbieden van de stukken deze week niet haalbaar is. Spreker vraagt de heer Riedstra wat daartoe wel een haalbare termijn is, waarop deze aangeeft dat dat zo snel mogelijk zal zijn. De heer Kropf verzoekt om een schorsing.

* SCHORSING OP VERZOEK CENTRALES 12.00 - 12.10 *

De heer Kropf dankt voor de gelegenheid tot schorsen. De centrales hebben vernomen dat de stukken in week 36 zijn geleverd dus verwachten zij deze uiterlijk aanstaande vrijdag te ontvangen. Zij hebben er alle vertrouwen in dat dat de voorzitter gaat lukken en wanneer dit onverhoopt niet lukt horen de centrales op voorhand graag welke conclusies de voorzitter daar zelf aan zal verbinden.

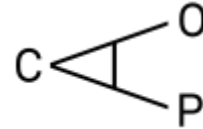
pm De voorzitter vindt het een terechte vraag van de centrales om de aangepaste landenadviezen die in week 36 zijn geleverd nog deze week te ontvangen. Hij zegt toe deze vrijdag vóór 'close of business' aan de centrales aan te bieden. In aanvulling hierop benoemt de voorzitter de impact van de herziene landenadviezen voor de lopende missies. Defensie zal met een datum komen waarop de informatie die geleid heeft tot de besluiten voor de lopende missies op basis van de geactualiseerde landenadviezen zal worden herijkt. De heer Kropf vat dit op als een uitnodiging om daarover met elkaar van gedachten te wisselen maar onderstreept daarbij dat de regeling na 31-12-2022 niet langer van toepassing is. Door de voorzitter wordt beaamd dat de Tijdelijke regeling vaccinatie COVID-19 aan de orde is tot 31-12-2022. Gaandeweg dit SOD zegt de voorzitter te hebben gemeld dat de regeling ofwel wordt herzien of verlengd, maar dat met name de impact van de uitkomst van het CDIM-overleg van vandaag wordt beschouwd. Een mondelinge debriefing zal bij gelegenheid deze week plaatshebben, waarna de brieven en het rapport over hoe Defensie met de hele COVID-situatie zou moeten omgaan spoedig erna volgt.

De heer Kropf mist één optie in de opsomming van de voorzitter, namelijk dat er helemaal geen nieuwe tijdelijke vaccinatierегeling, -wijziging of aanpassing van de RIM komt. Deze optie wil hij niet op voorhand uitsluiten en hij gaat ervan uit dat het een vergissing is van de voorzitter deze optie niet te noemen. De voorzitter zegt niet te hebben willen suggereren dat er hoe dan ook een regeling komt en zegt dat het niet langer bestaan van een regeling ook een optie is die uit het CDIM-overleg kan voortvloeien.

De heer Schuitema wil weten wat de voorzitter zal doen als de stukken toch vrijdag niet in de mailbox van de centrales zitten. De voorzitter zegt er oprecht vanuit te gaan dat wordt geleverd wat is toegezegd en heeft nog geen specifiek beeld bij de consequenties die volgen wanneer dat niet het geval blijkt. De heer Suwout hecht er in dit verband aan om heel scherp te hebben van welke stukken precies is toegezegd dat deze vrijdag geleverd worden. Hij sluit niet uit dat er anders een ander beeld bij de centrales leeft van wat Defensie zal leveren en partijen elkaar alsnog verkeerd begrepen hebben. Het beeld dat de heer Riedstra heeft is dat uiterlijk aanstaande vrijdag vóór 'close of business' de specifieke landenadviezen voor de lopende missies worden geleverd. De heer Suwout informeert of er een gevoel is dat Defensie dat niet waar kan maken, want dan zal dat nu of in ieder geval vandaag nog aangegeven moeten worden. Hierop meldt de voorzitter dat er vrijdag geleverd wordt en als dat niet lukt moet daar vandaag nog helderheid over gebracht worden en komt Defensie terug met een datum waarop het wel lukt. De heer Kropf vindt dit onacceptabel. Er is net een afspraak gemaakt dat vrijdag de stukken geleverd worden, daar is een toezegging door de voorzitter over gedaan. Nu komt de voorzitter terug op de gemaakte afspraak. Als er vrijdag niet geleverd wordt wil hij de staatssecretaris ernstig ter overweging geven om het SOD van volgende week dinsdag zelf voor te zitten, omdat partijen dan een hele andere discussie met elkaar hebben. Deze oproep van de heer Kropf wordt door de vertegenwoordigers namens de andere centrales ondersteund.

De heer Suwout heeft zaken niet op de spits willen drijven maar heeft slechts willen reageren op de vraag die de heer Schuitema stelde. Een toezegging is een toezegging maar het kan volgens spreker gebeuren dat partijen elkaar niet goed hebben begrepen ten aanzien van wat er precies is toegezegd om aan te leveren. Hoewel de heer Schuitema zegt dat te begrijpen bestond het vorige SOD volgens hem voor de helft ook uit allemaal afspraken die Defensie niet is nagekomen terwijl vooraf heel helder was wat er na had moeten worden gekomen. En ook dit SOD is weer gevuld met niet nagekomen afspraken terwijl volstrekt helder was wat er na had moeten worden gekomen. Spreker heeft daarom simpelweg niet het vertrouwen dat het gevraagde er vrijdag ligt en meent daar ook alle redenen toe te hebben omdat zijn vertrouwen zo veelvuldig is geschaad. Tijdens het vorige SOD zat de staatssecretaris er die enigszins boos werd op de heer Schuitema omdat hij de staatssecretaris confronteerde met de zoveelste afspraak die niet nagekomen is, alsof het de schuld van de heer Schuitema zelf is. Dat is ook de reden waarom hij specifiek heeft gevraagd welke consequenties de voorzitter eraan verbindt als een gemaakte afspraak nu wederom niet nagekomen wordt. Dat kunnen ook consequenties voor de interne organisatie bij werkgever zijn, graag zelfs. De heer Schuitema is er in ieder geval echt klaar mee. Hij is klaar met allerlei extra SOD-en en heeft betere dingen te doen. Hij herhaalt

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

nog eens de vraag zoals hij deze de vorige keer ook aan de staatssecretaris gesteld heeft: wat gaat de voorzitter er in de interne organisatie aan doen om te zorgen dat Defensie zich aan de wet houdt en aan de afspraken die met de sociale partners gemaakt worden? Het interesseert spreker weinig welke maatregelen er genomen moeten worden, maar er moet echt iets gebeuren. Dit gehele SOD is ook weer volledig gevuld door afspraken die door Defensie niet zijn nagekomen en spreker wil echt weten wanneer dit nou eens ophoudt. Hij wil *vooraf* afspraken maken over welke consequenties de voorzitter eraan verbindt als er nog eens een gemaakte afspraak niet nagekomen wordt. Hij is in ieder geval geenszins meer bereid om er net als vandaan wéér achteraf in een SOD over te hebben.

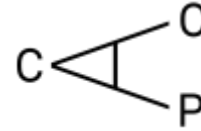
De heer Suwout denkt dat het enige antwoord dat gegeven kan worden is dat Defensie gewoon vrijdag levert wat is afgesproken en partijen de wat-als discussie niet hoeven te voeren. De voorzitter heeft niet het idee dat hij op dit moment aan deze tafel iets aan het gebrek aan vertrouwen kan veranderen. Aan het begin van de vergadering heeft hij uitdrukkelijk de intentie uitgesproken om de inspanningsverplichting in te vullen en zaken niet weg te drukken of te ontwijken. Spreker benadrukt tevens dat het niet de bedoeling is om de centrales in een kwaad daglicht te stellen. Vanaf zijn kant van de tafel en in de rol die hij nu heeft, beseft de voorzitter dat er hard aan het vertrouwen gewerkt moet worden. Het vertrouwen dat de centrales in de werkgever hebben gesteld is niet gerechtvaardigd gebleken en hij zal er alles aan doen om dat vertrouwen te herstellen, hoe fragiel het vertrouwen nu ook nog maar is. De heer Schuitema reageert dat dit helder is en het uiteindelijk aan spreker zelf is om conclusies te trekken zodra er weer een afspraak geschonden wordt. Deze conclusies worden wel steeds forser want op een gegeven moment houdt het op. Alle goede intenties ten spijt moet hij namelijk toch constateren dat het iedere keer weer opnieuw gebeurt. Kennelijk wordt het makkelijker gevonden om achteraf excuses te bieden dan vooraf toestemming te krijgen en dat moet aldus de heer Schuitema echt ophouden. Als de voorzitter de conclusies zelf niet trekt dan zullen de centrales dat wel doen.

De heer Kropf is het met de heer Schuitema eens. Ondanks dat het de voorganger van de voorzitter niet gelukt is om de gemaakte afspraken na te komen, gunt hij de voorzitter als diens plaatsvervanger nog een kans om dat wél waar te maken. Hij noemt het maar het voordeel van de twijfel. Aan de andere kant is er na voorliggend debacle nóg iets met COVID-vaccinatie en soortgelijke streken geweest. Spreker heeft vergeefse hoop gehad dat Defensie een zelflerende organisatie zou worden.

De voorzitter geeft aan al langs verschillende verschijningsvormen en woordkeuzes te hebben beaamd dat het proces niet goed is gelopen. Hij probeert ook zeker niet te bagatelliseren wat de heer Schuitema zojuist onder het grote woord 'vertrouwen' heeft genoemd. Het zou zo mooi zijn als Defensie 'afspraak is afspraak' nadrukkelijk zou invullen. Dat is in ieder geval wel altijd zijn eigen oprechte intentie en hij zal er alles voor doen wat in zijn vermogen ligt, maar voor een deel is het een persoonlijk vermogen om dat in te vullen. De voorzitter begrijpt de vragen en de zorgen van de centrales, net zoals hij begrijpt dat er een eindigheid is aan het vertrouwen vanwege de vele teleurstellingen. Vertrouwen is ook niet zomaar hersteld door nog een SOD te doen. In zijn introductie heeft spreker al bevestigd dat Defensie het wat de vaccinatie Suriname betreft niet goed gedaan heeft. De voorzitter heeft de centrales iets meer gerechtvaardigd vertrouwen willen geven dat het niet alleen om woordkeus gaat maar dat de werkgever verbetering ook in gedrag en daden zal laten zien.

De heer Kropf reageert dat het lerend vermogen van de organisatie toch erg mager is als er een week nadat de centrales een boze brief sturen over het aanwijzingsbesluit Suriname exact hetzelfde wordt gedaan, waarbij hij doelt op SMNG. Nota bene voor een eenheid die reeds vertrokken is wordt alsnog met terugwerkende kracht een vaccinatieverplichting opgelegd, waarbij de centrales op vrijdagmiddag een stuk krijgen met de mededeling vóór maandag een reactie te geven. Vervolgens wordt daarmee hetzelfde gedaan als met de andere reactie, namelijk helemaal niets. Het gaat dus om zaken die zeer recent hebben plaatsgevonden, waarbij de aldus spreker schandalige handelwijze een week later exact hetzelfde wordt herhaald (hoewel het bericht de centrales nu iets eerder op vrijdagmiddag bereikte, te weten om 16.11 uur). Spreker heeft het dus niet over maanden terug of over incidenten, maar over een keuze van de werkgever over de omgang met de sociale partners.

De voorzitter heeft eigenlijk weinig meer toe te voegen aan het extra voorbeeld dat de heer Kropf geeft om te duiden dat het om het recent verleden gaat. Hij begrijpt dat het ook niet direct bijdraagt aan het vertrouwen van de centrales dat de situatie morgen of volgende week beter is, maar zegt daar wel alles aan te zullen gaan doen.

Spreker denkt het agendapunt hiermee af te ronden, maar de heer Kropf heeft eerder al aangekondigd in de tweede termijn nog in te willen gaan op de stukken die gestuurd zijn. Onderstaand per vergaderstuk zijn opmerkingen.

SOD/22.0565 - Aanwijzing noodzakelijkheid vaccinatie COVID-19 inzet Suriname

De zinsnede “Alleen wanneer er niet voldoende vrijwilligers gevonden kunnen worden zal overgegaan worden tot aanwijzing en zal verplichting tot vaccinatie gelden voor deze operatie” is aldus de heer Kropf volstrekt zinloos. Eerder is de 5 weken termijn besproken die voor de vaccinatie nodig is, waardoor spreker het een vreemde conclusie vindt dat op de dag zelf vaccineren nut heeft.

SOD/22.0565 bijl3 - SOD_Medisch afwegingskader COVID-19 irt vaccinatie covid-19 Suriname

Dat er bij punt 1. (Doelstelling) staat “de aanvrager van het medisch afwegingskader en de bijbehorende CEAG Specifiek Landenadvies is DOPS JMed” vindt de heer Kropf onbestaanbaar. De *voorzitter* is degene die dit moet initiëren en die het advies aanvraagt aan H-JMED. Dit is precies waarom de centrales in het SOD hebben afgesproken dat de adviezen niet door elkaar mochten lopen.

In de volgende bullet staat een indirecte verwijzing naar de Arboret: “Defensie heeft als werkgever de verplichting medewerkers zo goed mogelijk te beschermen tegen arbeidsrisico’s.” Dan had Defensie de mensen daar niet naartoe moeten sturen. Er is geen operationele noodzaak, geen missie, geen militaire inzet. De heer Kropf wijst erop dat de Arboret voor iedere werkgever in Nederland verplicht is en de Tijdelijke regeling vaccinatie COVID-19 geen uitbreiding is om medewerkers verplicht te vaccineren omdat Defensie wil zorgen voor een veilige werkomgeving. Sterker nog, dat heeft de voorzitter in het eerdere SOD onderkend door aan te geven dat de adviezen niet door elkaar mogen lopen.

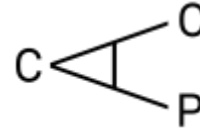
Op pagina 2 onder nummer 3 staat de risicocategorie “Onbekend (grijs): Geen incidentie aan te geven. Geen betrouwbare waarde i.v.m. beperkte hoeveelheid testen die worden afgenomen of doorgegeven.” Hier komt de heer Kropf zo nog op terug.

Op pagina 3 onder nummer 4.3. staat: “Voor COVID-19 zijn de medisch-operationele factoren ter overweging en beoordeling DOPS JMed. Zo kunnen landen (en gebieden) eisen stellen voor toegang tot het land, bijvoorbeeld een up-to-date vaccinatiestatus, bewijs van een doorgemaakte infectie of een recente negatieve testuitslag. Ook kan het medisch zorgsysteem van een land al (overbelast) zijn als gevolg van een heersende infectieziekte.” Er hoort aldus de heer Kropf géén verwijzing in te staan waar de operationele en de medische adviezen door elkaar lopen. Het CEAG dient een *medisch* advies te geven. Dit toont wederom een vermenging van twee rollen.

Op de volgende pagina onder 5.1. staat expliciet aangegeven dat het een inzet betrof van in totaal anderhalve week – voor zover spreker bekend incl. reistijd- en dat het ging om twee personen. Hierop hebben de centrales hun reacties gebaseerd.

Vervolgens worden verderop in datzelfde gedeelte de incidentiecijfers genoemd, die ontleend zijn aan WHO-data. Specifiek voor Suriname is het incidentiecijfer: 3. Dat betekent dat er 3 nieuwe patiënten per 100.000 inwoners zijn over de 7 voorafgaande dagen. De WHO heeft hier een risicocategorie aan gekoppeld, namelijk geel oftewel ‘laag’.

Nog even los van het feit dat onderaan de pagina staat dat de betrokken gegevens dateren van 18-08-2022 en 11-08-2022, terwijl de afspraak is dat de adviezen zouden zijn gebaseerd op actuele data, wordt het op de volgende pagina (pagina 5) wel heel spannend. Daar staat: “De incidentie in SUR is momenteel geel. De betrouwbaarheid van deze incidentie is matig; het aantal afgenomen testen is (veel) lager dan in NLD.” Het CEAG is hier blijkbaar van mening dat zij belangrijker zijn dan de WHO, want de WHO geeft een geel advies en niet een grijs advies. Het CEAG blijkt er geen enkel probleem mee te hebben om het WHO-advies in twijfel te trekken. Dit vindt de heer Kropf op zijn minst twijfelachtig. Sterker nog, hij betwijfelt of Defensie momenteel op basis van deze argumentatie überhaupt ergens ter wereld nog een COVID-vaccinatie kunnen opleggen want als er ergens niet getest wordt dan is dat op dit moment in Nederland. In Nederland is besloten dat het niet meer nodig is om te testen bij de GGD en derhalve de meldingsplicht tenietgedaan wordt.

Op dezelfde pagina (5) staat in de toelichting net boven 5.3: “De kans op ernstige ziekte (met hospitalisatie) is gering, maar niet afwezig, en is mede afhankelijk van kwetsbaarheid en leeftijd populatie, en individuele weerstand.” Hier hebben de centrales het ook eerder met de werkgever over gehad. Militairen zijn over het algemeen gemiddeld jonger dan de populatie waar de WHO de algemeenheidscijfers op baseert, hebben over het algemeen geen onderliggend lijden, hebben over het algemeen geen obesitas en verkeren over het algemeen in goede gezondheid. Het CEAG memoreert deze aspecten dus wel maar neemt ze niet mee in de weging. Je zou bijna denken dat een algemeen advies is geschreven in plaats van specifiek gericht op militairen.

Onder nummer 5.5. op pagina 7 staat “Op dit moment staat het risico voor COVID-19 algemeen voor deze inzet (zonder mitigerende maatregelen incl. vaccinatie) op:..” Vaccinaties worden onder mitigerende maatregelen geschaard maar daar hebben sociale partners andere afspraken over gemaakt. Defensie gaat over op vaccinatie als er geen sprake is van mitigerende maatregelen.

Verderop op dezelfde pagina, onder nummer 6 staat: “Op basis van huidige informatie over inzet, worden onderstaande mitigerende maatregelen geadviseerd:” waarna een lange lijst wordt vermeld zoals ook over “Waarschijnlijkheid en Blootstelling”. Wat hier mist is dat medisch personeel in hoge mate werkt met (medische) mondkapjes, latex handschoenen en een grote mate van hygiëne. Sterker nog, net als de rest van Nederland heeft ook Defensie gemeend dat tandartsen in de COVID-piekperiode hun werkzaamheden konden voortzetten. Dus als er één groep in de wereld is die een zeer grote mate van mitigerende maatregelen heeft, hadden deze moeten worden meegewogen in het advies. Er lijkt aldus de heer Kropf sprake te zijn van doelredentatie.

SOD/22.0565 bijl2 - SOD_Specifiek Landenadvies irt vaccinatie covid-19 Suriname

In de toelichting op de informele informatie staat: “Deze specifieke informatie is tot stand gekomen op verzoek van de voor de inzet verantwoordelijke adviseur. In voorkomend geval zal het een verzoek zijn om af te mogen wijken van de CEAG Generieke Landeninformatie”. Er blijkt wederom dat met de informatie ondanks de talloze beloften en toezeggingen niets maar dan ook niets wordt gedaan, waarmee collega de heer Schuitema andermaal gelijk krijgt.

Vervolgens wordt in de tekst melding gemaakt van een link naar de I-MGA/035, die er niet bij zat. Inmiddels beschikken de centrales wel over deze instructie, waarover de centrales in een volgend SOD met de werkgever over in conclaaf zullen gaan. De heer Kropf zegt alvast toe dat de centrales over de I-MGA/035 een brief zullen sturen omdat deze eveneens strijdig is met alle gemaakte afspraken. Zo staat daar onder meer in dat voor zover de vaccinatie niet verplicht is, de vaccinatiestatus inzake COVID tot het medisch geheim behoort. Op het moment dat de hoogste medische autoriteit binnen Defensie een aanwijzing afgeeft waarin wordt gesteld dat er geen medisch geheim geldt als er een verplichting voor COVID-vaccinatie is, hebben partijen in een volgend SOD ook daarover weer een gezonde discussie.

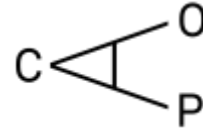
Vervolgens staat in de tabel onder de kop “Extra vaccinaties” het volgende: “COVID-19 vaccinatie aanbevolen. Hoofd Sie JMed van de DOPS adviseert, gehoord het advies van het CEAG, hierover de CDS.” Spreker zou toch zweren dat Hoofd Sie JMed de DOPS adviseert, waarop de DOPS de HDP adviseert die daarna een beslissing neemt. Het wordt echter nog fraaier want daarna staat: “De Minister wijst de militairen en landen aan waarvoor een vaccinatieplicht zal gelden. Met het opnemen van de vaccinatieverplichting in de operatieorder wordt de opdracht tot vaccineren gegeven.” Buiten het feit dat “zal gelden” zou moeten zijn “kan gelden” hebben sociale partners afgesproken dat het SOD en de betrokken militairen door de voorzitter geïnformeerd worden middels een ondertekende brief. Daar is al honderd keer over gesproken maar het blijft iedere keer hetzelfde. Het zelflerend vermogen van Defensie blijkt nihil.

SOD/22.0565 bijl1 - SOD_Vaccinatieadvies JMED irt vaccinatie covid-19 Suriname

Dan de nota, waarin staat: “Ook in Suriname verandert het voorkomen van COVID-19 continu en worden COVID-19 maatregelen regelmatig aangepast.” Dit klopt, want de cijfers zijn van een piek in 2021 naar bijna 0-niveau op dit moment gegaan. De heer Kropf heeft het incidentiecijfer van gisteren gecheckt en dat was 1.86 per 100.000 inwoners.

Vervolgens zegt de nota: “De maatregelen veranderen snel en zijn in tijd en plaats onvoorspelbaar, waardoor missie- en/of gebiedspecifieke verplichtingen niet meer tijds vast te stellen en na te leven zijn.” Het betreft in deze situatie

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

mensen die voor een week naar Suriname gaan en de cijfers veranderen echt niet iedere dag. Bovendien zijn de cijfers jaloersmakend als deze vergeleken worden met de cijfers in Nederland.

In de onderbouwing van het advies valt te lezen: “De aanwezige zorg in de missie is zeer beperkt en niet ingericht op COVID-19 problematiek. De locatie waar de militairen worden ingezet is afgelegen met een lage vaccinatiegraad en geen voorzieningen voor zorg voor COVID-19 patiënten.” De heer Kropf mist de onderbouwing van de veronderstelde lage vaccinatiegraad, die is er namelijk niet. Verder zijn tijdens de piek in juni 2021 de mensen gewoon opgenomen in een kliniek. Dat er geen voorzieningen voor zorg zijn is dus niet waar. Vervolgens valt te lezen: “Het is niet aan te raden voor COVID-19 problematiek terug te vallen op het medische systeem van Suriname.” Dat is aldus de heer Kropf geen toetsingskader. Dat zou de H-JMED ondertussen moeten weten maar alsnog is het opgenomen in het advies. Daarna vervolgt de onderbouwing met: “De missie vraagt ons ter voorkoming van de verspreiding van COVID-19 en onnodige belasting van de beperkte medische middelen gevaccineerde militairen te sturen.” Spreker herhaalt dat het geen missie betreft. Bovendien is hetgeen hier als onderbouwing gegeven wordt wederom géén toetsingskader. Er zijn ook burgers ingezet die in dezelfde tandartsenkliniek dezelfde werkzaamheden verrichtten en voor wie geen verplichte vaccinatie nodig was.

Op de volgende pagina onder de kop “Uitgangspunten” doet hetzelfde probleem zich voor. Er staat: “Het CEAG heeft een specifiek landenadvies afgegeven op basis van ziektedruk in het land; waar mogelijk onderbouwd met epidemiologische data en een verwachte trend daarin.” Wat betreft de ziektedruk ging het op dat moment om 3 per 100.000 mensen. Verder hebben sociale partners nooit afspraken gemaakt over een trend, los van het gegeven dat de trend sterk dalend is. Het cijfer is van vele honderden naar 3 naar inmiddels 1.86 gedaald.

Vervolgens wordt een eerder argument herhaald: “Werkgevers zijn in het kader van de ARBO-wet verplicht een veilige werkomgeving te bieden en te beschermen tegen infectieziekten.” Zolang de minister-president niet voor alle werkgevers in Nederland bepaalt dat vaccineren tegen COVID onder het bieden van een veilige werkomgeving valt is dit geen grond. Het feit dat het in de onderbouwing opgenomen wordt betekent volgens de heer Kropf dat het meegewogen wordt en daarover hebben partijen ook al vaker gediscussieerd.

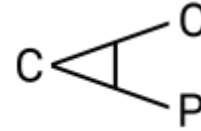
Daarna wordt gesteld: “Vaccineren is een veilige en bewezen methode van bescherming tegen ernstige ziekte door het SARS-COV-2 virus.” De heer Kropf heeft zelf een medisch specialist geraadpleegd die zegt dat het vaccin geen bescherming biedt maar enkel de kans op ernstige ziekte verkleint. Blijkbaar verschillen de meningen, want het is eveneens een medisch specialist die het voornoemde op papier heeft gezet.

Vervolgd wordt met: “Het is onvermijdelijk dat tijdens de inzet mitigerende maatregelen, zoals de anderhalve meter afstand houden, niet uitvoerbaar zijn.” De heer Kropf onderschrijft dit volledig want hij heeft nog nooit een tandarts gezien die vanaf anderhalve meter afstand zijn werk kan doen. Mitigerende maatregelen zijn echter ook het dragen van medische mondkapjes, een grote mate van hygiëne betrachten, latex handschoenen dragen. Alleen al het feit dat deze maatregelen hier niet genoemd worden terwijl deze in de beginperiode van COVID juist als argument zijn gebruikt om de tandheelkundige zorg in ieder geval wél door te laten gaan, moet op zijn minst als omissie in de motivatie voor de vaccinatieverplichting beschouwd worden. De heer Kropf verwijst andermaal naar de doelredeneratie.

Hierna wordt geschreven: “Militaire zorg zoals deze is ingeregeld in missies is gericht op trauma-patiënten en voorziet niet in (langdurige) zorg zoals benodigd bij een ernstige longinfectie zoals COVID-19.” Spreker hoort graag van de voorzitter hoe de traumazorg voor niet-COVID patiënten in dit gebied is zeker gesteld. Het staat immers expliciet geschreven dat COVID-zorg niet is geregeld en traumazorg goed is geregeld. Aangezien Defensie de inzet als missie heeft betiteld nodigt hij de voorzitter van harte uit om terug te komen op de Golden Hour.

Het zesde uitgangspunt luidt: “Wij willen geen druk leggen op (HNS) geneeskundige systemen die in de landen waar wij optreden vaak fragiel zijn en waar meestal kwalitatief aanzienlijk mindere zorg geleverd wordt dan in Nederland.” De heer Kropf wijst erop dat dit een bedrijfsvoeringskeuze is, welke conform de gemaakte afspraken nooit meegewogen kan worden in een verplichting voor vaccinatie.

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

Het stuk gaat vervolgens verder met opsomming van “Factoren”, dat start met: “Gezien de zeer beperkte omvang van de inzet, is de medische keten voor Operatie GRAN MATIE volledig afhankelijk van het nationale Surinaamse gezondheidszorgsysteem.” Spreker neemt aan dat de traumazorg daarvan dan uitgezonderd is want de kliniek waar de mensen werken laat te wensen over. De voorzitter komt ongetwijfeld terug op hoe de traumazorg is geregeld in het geval er daar iets met de medewerkers gebeurt.

Volgende factor: “De inrichting van de medische zorg en keten voor Operatie GRAN MATIE voorziet niet in intensieve en langdurige zorg zoals benodigd bij een ernstige longinfectie zoals COVID-19.” Volgens spreker voorziet deze in het geheel niet in intensieve en langdurige zorg, maar daar kan de voorzitter op terugkomen wanneer hij terugkomt op het punt van de traumazorg.

Vervolgens: “De locatie van de inzet is erg afgelegen en alleen via de weg en per boot bereikbaar met een reisduur van minimaal 11 uur.” Spreker neemt gezien de eerdere opmerkingen aan dat de voorzitter voor de eigen traumazorg een Golden Hour-regeling heeft getroffen, waarbij het niet bepalend zal zijn of iemand die zeer acute zorg behoeft al dan niet getest wordt op COVID. Hij heeft dit althans in Nederland ook nooit meegemaakt, gewonden bij een auto-ongeluk bijvoorbeeld worden eerst gewoon meegenomen en daarna wordt er verder gepraat.

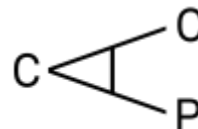
“Medevac van een positief geteste patiënt wordt ernstig bemoeilijkt.” De heer Kropf wil dit graag onderbouwd zien. Er zijn in het verleden in Suriname immers ook patiënten met COVID zowel in de kliniek in Apura opgenomen als vervoerd naar andere locaties in het kader van zorg die uitsluitend COVID betrof. Los van de keuze om dat systeem wel of niet te belasten –wat echter een bedrijfsvoeringskeuze is en geen reden tot vaccineren- is het wel bijzonder wat hier staat. Spreker zou het eens zijn geweest als hier had gestaan: “Als in voorkomend geval mensen in de sociaal-medische omstandigheid gerepatriëerd dienen te worden, kan dat problemen geven.” Dat is echter een geheel andere tak van sport.

Hierna gaat het over het risico van het individu: “Gemiddeld is de kans op een ernstig beloop bij militairen laag, maar ook wij zien medewerkers met langdurige klachten passend bij long-COVID; de ziektelast is er dus wel degelijk.” De voorzitter moet dan misschien ook maar een regel instellen dat mensen de straat niet meer mogen oversteken. Spreker heeft namelijk van de week nog gezien dat iemand daar ernstig gewond bij raakte, die kans bestaat gewoon. Zo zijn er natuurlijk vele voorbeelden maar waar het om zou moeten gaan is hoe groot het risico is en wat de impact is op de inzetbaarheid van de krijgsmacht.

Vervolgens wordt alweer hetzelfde probleem gecreëerd dat al vele malen eerder is benoemd, oftewel doelredentatie: “Het risico voor anderen (iemand die gevaccineerd is heeft een korter durende virusuitscheiding als hij/zij besmet is en is daarmee dus minder een besmettingsbron voor mensen om zich heen); de missie vindt plaats in afgelegen gebied met een lage vaccinatiegraad en zonder lokaal zorgsysteem dat is toegerust voor de zorg van gecompliceerde COVID-patiënten; introductie van het virus in de populatie kan desastreuze gevolgen hebben.” De voorzitter heeft eerder in weliswaar iets andere bewoordingen al beaamd dat het risico voor de lokale bevolking geen reden voor vaccineren mag zijn, daartoe moet een risico voor de inzetbaarheid van de krijgsmacht bestaan.

Aansluitend gaat het over het risico voor de missie: “Zo lang er quarantaine- en isolatierichtlijnen zijn in de landen waar wij opereren, grijpt een COVID-casus ernstig in in het voorzettingsvermogen in de missie.” De heer Kropf herhaalt nog eens dat het geen missie is. Daarbij gaat het om twee medewerkers die zorg verlenen, waarbij het natuurlijk heel zuur is wanneer zij deze belangrijke zorg niet meer aan de patiënten kunnen leveren maar dat is aldus spreker wel iets anders dan het voortzettingsvermogen in de missie. De tekst vervolgt met: “Beide deelnemers aan de missie zijn essentieel en van elkaar afhankelijk in het bereiken van het beoogde doel, nl. tandheelkundige zorg verlenen.” Deze medewerkers zijn daar niet met zijn tweeën, maar werken in een grotere groep van tandartsen en tandartsassistenten waaronder zelfs twee burgers uit Nederland. De inzet daar is dus veel breder.

Hierna volgt wederom een bevestiging: “Wij willen geen druk leggen op de lokale fragiele (HNS) geneeskundige systemen van Suriname.” Het zijn allemaal elementen die niet zijn opgenomen in de Tijdelijke regeling vaccinatie COVID-19.

De heer Kropf wijst de voorzitter erop dat een deel van de stukken blijkbaar vertrouwelijk is aangeboden, dus zal de voorzitter in het verslag van de vergadering moeten bezien of er zaken in staan die hij niet had willen delen. In dit overleg moeten partijen echter alles kunnen bespreken. Spreker heeft opmerkingen bij het advies van D-DOPS aan de voorzitter, waarin staat: “Op basis van het medisch-operationele advies van het Hoofd JMED (bijgevoegd), het landenadvies van het CEAG (bijgevoegd) en het niet te mitigeren operationele afbreukrisico..” Wellicht is D-DOPS van mening dat het trekken van een kies als operatie kwalificeert, maar spreker komt zelf niet tot die kwalificatie. Daarna volgt: “..kom ik tot de conclusie dat verplichte vaccinatie tegen COVID-19 voor beide militairen voor vertrek naar het missiegebied noodzakelijk is.” Op het moment van schrijven van deze mail –de heer Kropf meent dat dit op 09-09-2022 was, zou verplichte vaccinatie medisch gezien al weinig meer toevoegen. Als vervolgens zo’n 11 dagen voor aanvang van de inzet wordt gevraagd: “Graag van HDP een positief besluit tot verplichte vaccinatie ruim voor aanvang van deze missie, zodat wij opdracht hiertoe kunnen geven en voldoende tijd hebben voor een gecontroleerde uitvoering van deze opdracht”, slaat Defensie de plank volledig mis. Dit had eerder gemoeten, op basis van andere argumenten en met een zuiver advies. Gezien de reactie van de voorzitter van vandaag is de heer Kropf ervan overtuigd dat er dan geen vaccinatieverplichting voor die twee militairen was geweest. Hiermee besluit de heer Kropf zijn reactie in de tweede termijn.

De heer Debie wil nog een aanvullende opmerking plaatsen. Hij heeft zich ontzettend erover verbaasd dat de nota waar de heer Kropf uit citeerde is geschreven namens KTZ Van Etten, ondertekend voor deze door maj Berloo en de dossierhouder is KLTZ Van der Peijl. Spreker zou verwachten dat bij een nota van dergelijk gewicht de verantwoordelijke KTZ dan wel de dossierhouder deze ondertekent. Hij vindt het een vreemde gang van zaken dat de nota is ondertekend door de maj Berloo. In dat kader heeft ook de heer Kropf nog een nabrander: hoewel de nota is gedateerd 06-09-2022 staat de datum 29-08-2022 onderin het handtekeningenblok. Dat heeft met betrekking tot de volgorde van de dingen bij spreker ook wat schimmige gevoelens opgeroepen.

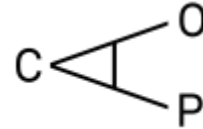
De voorzitter dankt voor de zeer uitgebreide feedback die is gegeven. Deze onderstreept eens te meer dat de kwaliteit in de afweging, de ondertekening en de timing niet goed is. Hij denkt voor de zoveelste keer te kunnen herhalen dat het geen missie was waarmee ook meteen een heel groot deel van de onderliggende teksten niet relevant, niet juist, niet correct en dergelijke zijn. Op voorstel van de heer Kropf wordt nu eerst kort gepauzeerd, mede gezien sommige aanwezigen in een andere vergadering, aansluitend aan deze, zullen deelnemen en de vergadering dan ook zullen verlaten.

*PAUZE 12.50 – 13.05 UUR *

De voorzitter denkt dat het ondoenlijk is om op alle punten in de uitgebreide reactie van de heer Kropf te reageren. Hij denkt wel dat het goed is om het gesprek te voeren daar waar het raakt aan het afwegingskader, proces en CDIM maar voordat hij daar uitgebreid op ingaat wil hij de heer Riedstra aan het woord laten.

De heer Riedstra komt allereerst terug op de Golden Hour en de traumazorg in Suriname. De voorbereiding voor dit soort missies en deze aspecten wordt gedaan door de JMED. Daarbij is het uitgangspunt nog steeds het niveau van zorg in Nederland maar vervolgens wordt er ook gekeken naar de risico's en de manier waarop deze kunnen worden opgevangen. Ten aanzien van de inrichting van de traumazorg of andere reguliere gezondheidszorg in Suriname heeft spreker geen enkel beeld. Omdat dat volledig bij DOPS ligt kan hij er inhoudelijk niets over vertellen.

Wat betreft de adviezen van het CEAG en de JMED kan spreker aangeven dat er een bepaalde logica aan verbonden is. Er is een stapeling van argumenten en data uit verschillende bronnen, afwegingen, inschattingen en cijfermatige verwerking daarvan waaruit vervolgens een bepaald advies voortkomt. De heer Riedstra houdt zich hier verre van en laat dit over aan de infectiologen die een onafhankelijk advies geven. Ook de JMED laat in het advies de oren niet hangen naar wat de HDP of anderen zouden willen. De twee afwegingskaders zijn ook aangeboden aan de CDIM, zodat een oordeel kan worden geveld door de deskundigen die er verstand van hebben. Hij stelt dan ook voor om het oordeel van de CDIM af te wachten. De heer Kropf maakt zich ernstige zorgen. De voorzitter behoort al deze dingen te lezen, er een mening over te vormen en mee te nemen in zijn oordeel. Op basis van dat oordeel heeft de voorzitter een besluit genomen. In de brief staat dat er traumazorg is ingeregeld. Er kan dus niet gezegd worden dat daar bij de werkgever geen beeld over bestaat omdat het een plicht is van de werkgever om daarvoor te zorgen. Er wordt wel gehecht aan de verplichting om een veilige werkomgeving te bieden, die de werkgever wil realiseren door de

medewerkers te vaccineren. Maar als het om traumazorg gaat wordt gezegd dat daar geen inhoudelijk beeld bij bestaat. De heer Kropf stelt voor dat de voorzitter voor het eind van de week ook komt met een notitie over hoe de traumazorg is ingeregeld. Als de voorzitter het advies krijgt en er geen vragen over stelt dan neemt spreker namelijk aan dat het advies gelezen, gewogen en goed bevonden is want anders had de voorzitter er zelf vragen over moeten stellen. Als de voorzitter een stuk krijgt waarin staat dat het een missie is en voor een missie is traumazorg en een Golden Hour afgesproken, dan wil spreker graag horen hoe de traumazorg is ingeregeld. Als iemand namelijk zijn benen breekt of geveld wordt door een kokosnoot en vervolgens nog eens 11 uur in een bootje moet omdat er niets is ingeregeld is dat een risico. Dat het niet is ingeregeld wordt als argument gebruikt maar voor alle andere risico's zegt de werkgever inhoudelijk niet geïnformeerd te zijn. Dat is niet het gewenste antwoord. De heer Kropf herhaalt zijn verzoek om de centrales deze week te laten weten op welke wijze voorzien was in de traumazorg.

De voorzitter dankt voor de reactie. Allereerst zal alles worden meegenomen in het afwegingskader, waar ook de CDIM op verzoek van de centrales is gevraagd om daar eens naar te kijken. Omdat het in essentie ook een bestuurlijk issue is speelt de kwaliteit van de afweging en het proces een rol zoals dat ook eerder is genoemd. Vervolgens is met elkaar reeds vastgesteld, al aan de start van dit lange SOD, dat het géén missie was. Daar kan de voorzitter nog heel veel woorden aan wijden maar het was geen missie en daarmee heeft het hele onderliggende verhaal zonder meer een bodem van bordkarton. Alle voorbeelden die de heer Kropf heeft aangegeven passen in dat beeld.

pm Over de wijze waarop de traumazorg is ingeregeld is het verzoek om eind deze week te reageren en dat zal aldus de voorzitter worden opgevolgd. De heer Kropf wil zekerstellen, in het kader van verwachtingenmanagement zoals de heer Suwout eerder aanhaalde, dat wederzijds goed begrepen is wat er geleverd zal worden en zegt dat een subtiele nota over hoe de nazorg is ingeregeld de verwachting is. De voorzitter zei verder dat de afwegingskaders aan de CDIM zijn aangeboden omdat dat zo was afgesproken maar dat is niet het beeld dat de heer Kropf van de afspraak heeft. Sterker nog, de CDIM heeft aangegeven niet achteraf te zullen toetsen of anderen een juist advies hebben gegeven. De afspraak was dat er een soort framework zou komen waar een advies in de toekomst aan moest voldoen. Dat is dus ook de verwachting die spreker heeft, dat de CDIM een advies geeft over de criteria voor adviezen in de toekomst en geen toetsing achteraf doet van voorliggend advies. De heer Riedstra reageert bevestigend en geeft aan dat niet voorliggend advies maar de structuur van het afwegingskader en de wijze waarop dat is opgebouwd aan de CDIM is voorgelegd. De voorzitter verontschuldigt zich als hij dit eerder niet geheel correct heeft geïdentificeerd en benadrukt dat het hem gaat om het leermoment en het vertrouwen te herstellen door met name de kwaliteitsslag aan de voorkant te maken. De CDIM is gevraagd te toetsen hoe het framework kan worden ingericht zodat de verbeteringen kunnen worden gerealiseerd.

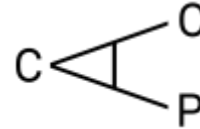
Agendapunt 3. Concept Voorlopig Reorganisatieplan Employability Organisatie (cVRP EO) (SOD/22.0588 en SOD/22.0592)

De voorzitter memoreert dat de staatssecretaris, als voorzitter, tijdens de behandeling van het agendapunt over de employability organisatie in het SOD van 29-08-2022 gezegd heeft het principe 'afspraak is afspraak' te hanteren. Wat hij heeft gezegd is dat als een afspraak helder is gemaakt, hij bij de centrales op de lijn zal moeten komen als hij de afspraak anders ziet of niet wil maken. De staatssecretaris heeft in betreffend SOD aangegeven dat Defensie zal gaan leveren en dat de centrales binnen een periode van 4 weken een brief ontvangen waarin zij worden geïnformeerd over de samenstelling van een projectorganisatie en een planning voor een informeel overleg over de reorganisatie Defensie. Dat is de afspraak die de staatssecretaris althans met de centrales had willen maken. Vervolgens heeft één van de centrales een verduidelijkende vraag gesteld of met de brief het cVRP werd bedoeld waarop de staatssecretaris bevestigend heeft geantwoord. Als dat ondanks deze toezegging niet haalbaar was, dan had dat van de zijde van Defensie ter plekke aangegeven moeten en kunnen worden. De centrales hebben mogen verwachten dat hierover tijdens of onmiddellijk na de vergadering duidelijkheid werd verschaft en dat is niet gebeurd.

Zoals in de brief van Defensie is toegezegd gaan sociale partners op korte termijn met elkaar in gesprek over het cVRP. Deze gesprekken wil de voorzitter graag vóór 01-12-2022 hebben afgerond. In lijn met de volgordelijkheid conform het URD betekent dit dat het cVRP in november zal worden aangeboden. De voorzitter realiseert zich dat de volgordelijkheid in het reorganisatieproces zoals in de brief van de staatssecretaris is beschreven niet overeenkomt met het proces zoals deze in het URD is beschreven. Dat is een omissie. Er zal dan ook eerst een io REO

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

plaatsvinden over het cVRP dat Defensie in november zal aanbieden, gevolgd door het formele advies van de medezeggenschap en daarna gaat het als VRP naar de WG REO.

De heer Kropf zegt ten eerste geen brief van de staatssecretaris te zien, maar van de HDP. De mea culpa hebben de centrales vandaag vaker gehoord; dit is vervelend maar het is wat het is. Er is in betreffend SOD een afspraak gemaakt en de voorzitter geeft aan dat Defensie daar na de vergadering op terug had moeten komen. Dat heeft de voorzitter ook gedaan maar dit was too little too late. Er is binnen 4 weken een cVRP toegezegd, sterker nog: de gebruikelijke voorzitter van de io REO DEF gaf aan dat er een io REO DEF zou worden uitgeschreven. Het kan niet zo zijn dat de centrales vervolgens *geïnformeerd* worden over het feit dat de voorzitter denkt de gemaakte afspraak niet te kunnen waarmaken. Er is een afspraak gemaakt en die geldt tot het moment dat er een nieuwe afspraak ligt. De voorzitter had eerder met een piepbrief of een behandelstuk moeten komen waarin hij aangeeft dat de afspraak om (legitieme) redenen niet gehaald kan worden en vraagt of een nieuwe datum afgesproken zou kunnen worden. Dat is iets anders dan een eenzijdige mededeling waarin de centrales geïnformeerd worden dat in tegenstelling tot wat is afgesproken 1 januari ook wel een mooie datum is. Oftewel: "Ik vertrouw erop u voldoende geïnformeerd te hebben dat ik maling heb aan de afspraak die we hebben gemaakt". Er gebeurt iedere keer hetzelfde. De heer Schuitema benoemde het ook al: iedereen heeft het druk en toch moeten er continu SOD-en belegd worden om achteraf te bekijken waarom dingen fout gaan. Er is aldus de heer Kropf geen enkel zelflerend vermogen bij Defensie.

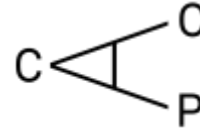
Wat de brief van Defensie betreft is de datumstempel zo ongeveer het enige dat klopt. De heer Kropf vraagt zich oprecht af of de brieven geschreven worden door een stagiair. In het stuk wordt voortgang beloofd, gezien het traject dat reeds is doorgemaakt maar als op 01-12-2022 een cVRP wordt aangeboden gaan partijen het dit jaar niet meer behandelen. Er is momenteel geen io REO DEF, er is geen io REO DEF uitgeschreven en dus gebeurt er niets. De voorzitter zegt dat het proces niet helemaal klopt maar spreker is van mening dat het proces helemaal niet klopt. Feit is dat er een afspraak met de Minister is gemaakt en de centrales hebben een beleidsvoornemen ontvangen, overigens ook te laat. Hij vraagt om een concrete toezegging dat er op zeer korte termijn een cVRP komt dat ter behandeling aan het io REO DEF wordt voorgelegd. De medezeggenschap kan vroegtijdig en breed worden betrokken maar zaken als draagvlak in de Bestuursraad en dergelijke die worden genoemd vindt spreker in deze niet relevant. Hij verwacht een stuk dat is uitgewerkt door een functionaris die aansluitend dedicated probleemeigenaar wordt, want het is geen sinecure.

De voorzitter beproeft dat hij een misverstand heeft doen ontstaan. Het is namelijk absoluut niet de bedoeling om pas op 01-12-2022 een cVRP aan te leveren. Het streven is om op 01-12-2022 het proces daarover in het gesprek met de centrales te hebben afgerond na een io REO. Dat betekent dat in de maand november –en dat zal wat de voorzitter betreft zo vroeg mogelijk in de maand november zijn- het cVRP wordt aangeleverd. Mocht spreker eerder onduidelijkheid hierover hebben gecreëerd, hetgeen hij enigszins uit de reactie van de heer Kropf afleidt, dan hoopt hij deze nu te hebben weggenomen.

Verder haalt de voorzitter het aspect van de kwaliteit van het cVRP aan, waar de werkgever heeft gezocht naar een betere kwaliteit dan in de periode van 4 weken geboden had kunnen worden. Spreker is het eens dat dit in de brief beter verwoord had moeten worden en er geen eenzijdige mededeling richting de centrales gedaan had moeten worden. In plaats daarvan had Defensie een vriendelijk en ingetogen verzoek moeten doen om in het kader van de gewenste kwaliteit de bereidheid van de centrales te vragen om, ondanks de toezegging die in het SOD van 29-08-2022 gedaan is, de termijn iets op te schuiven aangezien een periode van 4 weken niet toereikend was. Als de voorzitter dit in zijn introductie nog onvoldoende heeft meegegeven, wil hij bij deze nog eens nadrukkelijk onderstrepen dat er géén eenzijdige mededeling gedaan had mogen worden. Kwaliteit is wel een kernbegrip en spreker resumeert nog eens dat op 01-12-2022 het cVRP-proces zou moeten zijn afgerond, na een io REO DEF en nadat de centrales ruim daarvoor het cVRP aangeboden hebben gekregen.

De heer Schuitema zegt dat de opvolgende SOD-en inmiddels wel eentonig worden. Praktisch bij ieder agendapunt worden excuses gemaakt en wordt er steeds aangegeven dat er met de beste intenties gehandeld werd. Spreker stelt daarom nog maar eens de vraag wat de voorzitter eraan gaat doen om te voorkomen dat de afspraken die sociale partners met elkaar hebben gemaakt in de toekomst weer door Defensie aan de laars worden gelapt. Het is wellicht wat lastig deze vraag nu te beantwoorden en om de consequenties die daaraan verbonden worden te benoemen, maar spreker raadt de voorzitter aan om daar wel over te gaan nadenken en een antwoord op deze vraag

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

voor te bereiden. Zoals hij eerder ook aangaf moet er namelijk echt iets veranderen. Er worden excuses gemaakt in een dossier waar eerder al excuses zijn aangeboden, dus het gaat zich nu stapelen. Vandaar dat hij nogmaals deze oproep aan de voorzitter doet.

De voorzitter beaamt dat het niet de eerste keer is dat excuses worden gemaakt, hij kan het niet mooier maken dan het is. Hij herhaalt dat het handelen van de werkgever niet is hoe het had moeten. Zeker gezien het hele voortraject richting één uniforme employability organisatie en met alle stappen die daarin genomen hadden moeten worden, had de toezegging gestand moeten worden gedaan dan wel had er een ingetogen verzoek moeten worden gedaan vanuit een organisatie die zijn eerdere toezeggingen niet heeft nagekomen. Spreker begrijpt tevens de opmerking over consequenties en vertrouwen, vanwege de herhaling van zetten en de mea culpa die inmiddels in meervoud is uitgesproken. Er moet echt iets veranderen en de voorzitter zegt toe zijn uiterste best te doen om dat te bewerkstelligen. Hij heeft er alle vertrouwen in dat de termijnen die hij zojuist heeft geschetst gehaald worden.

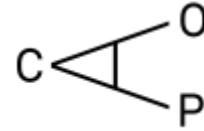
De heer Debie zegt dat de centrales aan de staatssecretaris hebben gevraagd, toen hij de toezegging deed om binnen 4 weken te leveren, of hij wel zeker wist of dat haalbaar was. Zij hebben een opening gegeven omdat zij op basis van hun ervaring weten hoe zaken in het proces rond de employability organisatie zijn verlopen. Spreker vindt het dan ook buitengewoon vervelend dat de staatssecretaris iets ingefluisterd krijgt wat hij zou kunnen toezeggen en hij ermee geconfronteerd wordt dat de organisatie dat helemaal niet kan leveren en op zijn schreden moet terugtreden. De heer Debie vindt het een vervelende manier van overleg voeren en heeft liever dat er gewoon reële termijnen worden aangehouden zodat niet de situatie ontstaat dat na een toezegging moet worden vastgesteld dat er niet geleverd kan worden omdat er aan de voorkant een veel te ambitieuze termijn is gekozen. Nu is de uniforme employability organisatie wel een specifiek onderwerp waarbij ondanks hele heldere AV-afspraken weerstand tegen is ontstaan en keer op keer getraineerd is tot het punt dat er een AAC-procedure aan te pas moest komen om de organisatie te dwingen zich te houden aan de AV-afpraak. Kennelijk is er binnen de organisatie nog zoveel verzet dat de defensieleiding of de staatssecretaris niet in staat is om alle defensieonderdelen of het bestuur mee te krijgen in de afspraken die zijn gemaakt. Hij pleit er dan ook voor dat er bij toekomstige afspraken aan de kant van de werkgever een goede afstemming plaatsvindt over wat de afspraken precies inhouden en wat de consequenties van de afspraken zijn. Er zou zich wat hem betreft geen burgerlijke ongehoorzaamheid moeten kunnen manifesteren, waarbij processen worden getraineerd en men zich eigenlijk niet aan de afspraken wil conformeren.

De voorzitter geeft aan dat er een ander plan voor de projectorganisatie en een plan van aanpak lag, maar dit heeft alsnog geleid tot een toezegging in het SOD die niet ingevuld kon worden. Spreker kan ook voor het feit dat de influistering van de staatssecretaris anders had moeten weer een mea culpa uitspreken maar hij denkt dat nu vooral van belang is dat er ten aanzien van de employability organisatie reële termijnen worden gehanteerd, zoals de heer Debie ook benoemde. De employability organisatie heeft al te lang geduurd en partijen hebben elkaar daarbij onnodig in de haren gezeten. Tegelijkertijd denkt de voorzitter dat op dit thema op 07-07-2022 bewust een stap is gezet om te doen bekijken wat er al geruime tijd geleden met elkaar is afgesproken. Dat het de afgelopen weken wederom niet goed is verlopen is inmiddels duidelijk maar de voorzitter staat echt achter de termijnen zoals deze nu genoemd zijn en die volgens het URD zullen verlopen: cVRP, io REO, VRP en medezeggenschap.

De heer Kropf wil in het kader van verwachtingenmanagement de toezeggingen nalopen die de voorzitter nu doet, want zijn verwachting daarbij is dat partijen over een paar maanden weer in eenzelfde gesprek verzeilen. Ten eerste gaat het SOD niet over de io REO tenzij de io REO DEF nu ter plekke wordt ingepland. Dat zou voor hem prima zijn want desnoods neemt hij er zelf zitting. Als de voorzitter zegt het proces op 01-12-2022 af te willen ronden zal er rond medio november een io REO DEF gepland moeten zijn, uitgaande van de aanlevertermijn van de stukken op voorhand. Als de io REO DEF nu niet gepland kan worden maakt hij graag de afspraak met de voorzitter dat er voor het einde van de week duidelijkheid geboden wordt over een io REO DEF op of rond 01-12-2022 en dat twee weken van tevoren de stukken zijn aangeboden. De CCOOP zal in ieder geval hoge prioriteit in de agenda geven aan deze afspraak en spreker heeft de verwachting dat dat bij de andere centrales ook zo zal zijn. De voorzitter zegt zo direct een reactie op deze oproep te geven maar geeft eerst de heer Pulles nog gelegenheid zijn reactie te geven.

Terugkomend op wat de heer Debie zei geeft de heer Pulles aan dat het er inderdaad bijna op lijkt dat er opzettelijk getraineerd wordt. Aan de andere kant lijkt het er met de brief van Defensie ook op dat de ambtelijke top van Defensie zich nu volledig committeert aan het URD en zich daar ook voor de komende reorganisaties netjes aan wil

Georganiseerd overleg Sector Overleg Defensie (SOD)

houden. Wat betreft de afspraken geldt voor de heer Pulles dat “the proof of the pudding is in the eating”, waarbij hij hoopt dat deze goed smaakt.

pm De voorzitter dankt ook de heer Pulles voor zijn inbreng en geeft vervolgens reactie op de oproep die werd gedaan met betrekking tot het plannen van een io REO DEF. Hij zegt toe dat er voor het eind van deze week een datum wordt geboden voor de io REO DEF. Bij voorkeur ligt deze vóór week 49 gezien het streven om uiterlijk 01-12-2022 af te ronden. Twee weken voorafgaand zullen de stukken aangeboden zijn, in lijn met het URD dat door de ambtelijke top wordt ondersteund. De heer Kropf wil nog even helder hebben dat de voorzitter met ‘afgerond’ bedoelt dat het traject wat dit overleg betreft is afgerond, aangezien daarna het adviestraject met de medezeggenschap start. Dit bevestigt de voorzitter. Met betrekking tot de ondersteuning van het URD door de ambtelijke top dringt de heer Kropf er bij de voorzitter op aan om een dedicated projectleider/probleemeigenaar aan te wijzen die daarvoor volledig wordt vrijgemaakt. Er is volgens hem een functionaris nodig met statuur, draagkracht en voortzettingsvermogen die de discussies die de defensieonderdelen zullen overstijgen in goede banen kan leiden. De voorzitter dankt voor deze aanbevelingen en meldt dat Defensie zelf ook reeds op zoek is naar een projectleider met kennis en kunde, maar vooral ook met voldoende draagvlak binnen de organisatie als het om de inrichting van de uniforme employability organisatie gaat.

pm Partijen bespreken aansluitend de planning ten aanzien van het DRP, gezien de tijd die het medezeggenschapstraject nog in beslag zal nemen. Zij komen gezamenlijk tot de conclusie dat er druk op het systeem moet worden gehouden maar willen tevens een reële termijn afspreken en komen tot de afspraak die de voorzitter samenvat, dat het DRP op 1 juli 2023 of zoveel eerder als mogelijk gereed is, waarop aansluitend de implementatie volgt.

Agendapunt 4. Rondvraag en sluiting

De heer Kropf heeft eerder aangekondigd een brief te zullen sturen met betrekking tot de I-MGA/035. Hij wil die aankondiging nu nog eens herhalen om te voorkomen dat de werkgever door deze brief wordt verrast. De voorzitter neemt er kennis van.

Er wordt verder geen gebruik gemaakt van de rondvraag, waarop de voorzitter de aanwezigen dankt voor de betrokkenheid en hoopt dat sociale partners vooral dat partnerschap in de toekomst weer wat nadrukkelijker in kunnen vullen. Daar zal hij in ieder geval al het mogelijke voor doen.

De voorzitter sluit de vergadering om 13.53 uur.